ХУЛОСАИ ШУРОИ ДИССЕРТАТСИОНИИ 6D.КОА-066-И НАЗДИ ДОНИШГОҲИ МИЛЛИИ ТОҶИКИСТОН АЗ РУЙИ ДИССЕРТАТСИЯ БАРОИ ДАРЁФТИ ДАРАЫАИ ИЛИИ НОМЗАДИ ИЛМ АЗ РУЙИ ИХТИСОС

Парвандаи аттестатсионии №__
Қарори шӯрои диссертатсионӣ аз «27» феврали соли 2025, таҳти №9

Барои сазовор донистани Исмоилов Шокирҷон Ғуломович , шаҳрванди Ҷумҳурии Тоҷикистон додани дараҷаи илмии номзади илмҳои психологӣ аз рӯйи ихтисоси 19.00.05 – Психологияи иҷтимоӣ

Диссертатсияи Исмоилов Шокирҷон Ғуломович дар мавзӯи «Таҳқиқи гуманизатсияи иҷтимоию психологии муносибатҳои байнишахсӣ дар синни наврасӣ» барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои психологӣ аз руйи ихтисоси !9.00.05 –(Психологияи иҷтимоӣ) санаи 20-уми декабри соли 2024, суратмаҷлиси № 5 аз ҷониби Шӯрои диссертатсионии назди Донишгоҳи миллии Тоҷикистон (734025, ш. Душанбе, хиёбони Рӯдакӣ 17, Фармоиши Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 15.07.2024 с., №223) ба ҳимояи қабул карда шудааст.

Довталаб Исмоилов Шокирҷон Ғуломович шаҳрванди Ҷумҳурии Тоҷикистон, миллаташ тоҷик, 13-уми январи соли 1965 дар ноҳияи Ашт, ҷамоати деҳоти Понғози вилояти Суғд дар оилаи коргар ба дунё омадааст. Донишкадаро соли 1989 аз руйи ихтисоси математика ва физика хатм намудааст. Шокирҷон Исмоилов фаъолияти омӯзгории худро аз моҳи сентябри соли 1989 дар мактаби №1 ба номи А.С. Пушкини шаҳри Ленинобод (ҳозира Хуҷанд) дар вазифаи муаллими математика ва мудири кабинети математика оғоз карда, моҳи декабри ҳамон сол ба кафедраи «психологияи умумӣ» ба кор даъват шудааст. Ҳамзамон фаъолияти худро солҳои таҳсили 1990-1991 дар мактаби №7-и шаҳри Ленинобод (ҳозира Хуҷанд) дар вазифаи муаллими психология, солҳои 2000-2012 дар вазифаи муаллими калони кафедраи педагогика ва психологияи коллеҷи омӯзгории ДДХ ба номи академик Б. Ғафуров, ва аз соли 2013 то 2022 дар кафедраи фанҳои гуманитарӣ-иҷтимоии Донишгоҳи кӯҳӣ-металлургии Тоҷикистон ба роҳ мондааст.

Исмоилов Шокирҷон Ғуломович аз соли 2020 тибқи фармоиши ректори донишгоҳ таҳти №184 аз 20.02.2020 дар кафедраи умумидонишгоҳии психологияи умумии МДТ «Донишгоҳи давлатии Хуҷанд ба номи академик Бобоҷон Ғафуров» ба ҳайси унвонҷӯи кафедра кори таҳқиқотии худро оғоз кардааст.

Роҳбари илмӣ:

Зайтметов Хусан Авасхонович – номзади илмҳои психологӣ, дотсенти кафедраи психологияи иҷтимоӣ ва касбии МДТ Донишгоҳи давлатии Хуҷанд ба номи академик Бобоҷон Ғафуров.

Муқарризони расмӣ:

- **Назаров Акмал Мардонович** - доктори илмҳои психологӣ, профессори кафедраи психология ва сотсиологияи Донишгоҳи давлатии Бухорои Ҷумҳурии Узбекистон.
- **Абдурашитов Наимҷон Фозилович** - номзади илмҳои психологӣ, мудири шуъбаи инноватсия ва психологияи таҳсилоти Академияи таҳсилоти Тоҷикистон.

Муассисаи тақриздиҳанда - Донишгоҳи давлатии Бохтар ба номи Носири Хусрав дар тақризи мусбати худ, ки аз ҷониби ташхисгар, номзади илмҳои педагогии Муассисаи давлатии таълимӣ Донишгоҳи давлатии Бохтар ба номи Носири Хусрав, Г.С. Салимзода омода карда шуда ва дар семинари васеъи илмӣ-назариявии кафедраҳои психология ва педагогикаи Донишгоҳи давлатии Бохтар ба номи Носири Хусрав бо роҳбарии раиси машварати илмӣ-методӣ, доктори илмҳои педагогӣ, профессор Қ.С. Абдураҳимзода имзо гардида ва аз ҷониби ректори ҳамин донишгоҳ, Давлатзода С.Х. доктори илмҳои биологӣ, профессор, тасдиқ шудааст.

Дар тақризи худ қайд менамоянд, ки диссертатсияи Исмоилов Шокирҷон Ғуломович дар мавзӯи «Таҳқиқи гуманизатсияи иҷтимоию психологии муносибатҳои байнишахсӣ дар синни наврасӣ» ба бандҳои 76-79-и Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ, ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30-юми июни соли 2021, таҳти №267 ба тасвиб расидааст, ҷавобгӯ буда, муаллифи он Исмоилов Шокирҷон Ғуломович сазовори дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои психологӣ аз рӯйи ихтисоси 19.00.05 – Психологияи иҷтимоӣ мебошад.

Дар интихоби муқарризони расмӣ ва муассисаи тақриздиҳанда, он чиз ба асос гирифта шудааст, ки аз рӯйи ихтисоси психология корҳои илмӣ-тадқиқотии онҳо ба масъалаи таҳқиқшавандаи диссертатсияи Исмоилов Шокирҷон Ғуломович алоқамандӣ доранд.

Довталаб 16 маводи чопӣ дорад, ки аз инҳо 7-тоаш дар маҷаллаҳои илмии тақризшавандаи тавсиянамудаи КОА-и назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ва КОА-и Вазорати маориф ва илми Федератсияи Русия чоп шудаанд. Интишороти довталаб нуктаҳои асосӣ, натиҷа ва мазмуни диссертатсияро инъикос намуда, саҳми шахсии муаллифро нишон медиҳанд.

Мақолаҳои чопшудаи муаллиф аз рӯйи мавзӯи диссертатсия:

А.Интишорот дар маҷаллаҳои илмии тақризшавандаи КОА-и назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон:

[1-М]. Исмоилов Ш.Ғ. Муошират ҳамчун намуди махсуси муносибатҳои байнишахсӣ дар синни наврасӣ // [Матн] – Номаи донишгоҳ. Бахши илмҳои педагогӣ ва психологӣ. -2024. -№2(79), с. 129-136. (ISSN 2077-4990).

[2-М]. Исмоилов Ш.Ғ. Равишҳои педагогӣ дар гуманизатсияи таълим // [Матн] - Паёми Академияи таҳсилоти Тоҷикистон -2023. -№ 3 (48). с.89-94. (ISSN 2222-9809) 29.

[3-М]. Исмоилов Ш.Ғ. Ташаккулёбии равияи гуманистии шахсияти мактаббачаҳо дар системаи таълим // [Матн] - Паёми пажуҳишгоҳи рушди маориф ба номи А. Ҷомӣ. - 2023. №10, с.301-306. (ISSN 2617-5320).

[4-М].Зайтметов Ҳ.А., Исмоилов Ш.Ғ. Тавсифи иҷтимоӣ-психологии муносибатҳои байнишахсӣ дар наврасон // [Матн] - Паёми Академияи таҳсилоти Тоҷикистон. № 3 (48). 2023. с.41-48. (ISSN 2222-9809).

[5-М]. Зайтметов Ҳ.А., Исмоилов Ш.Ғ., Ҷараёнҳои гуманистӣ дар психология // [Матн] - Паёми Донишгоҳи давлатии Бохтар ба номи Носири Хусрав -2023. -№10, с.301- 306. (ISSN 2708-5759).

[6-М]. Зайтметов Ҳ.А., Исмоилов Ш.Ғ, Ҳамдамов Б.А. Гуманистические идеи в произведениях таджикско-персидских мыслителей // [Матн] - Паёми Донишгоҳи миллии Тоҷикистон -2020. -№9. с.251-255. (ISSN 2074-1847).

[7-М]. Зайтметов Ҳ.А., Исмоилов Ш.Ғ, Ҳамдамов Б.А. Актуальные проблемы изучения профессионально важных качеств и когнитивных способностей будущих психологов и педагогов // [Матн] - Паёми Донишгоҳи миллии Тоҷикистон - 2020. -№10, с.301-306. (ISSN 2074-1847)

Ба автореферати диссертатсия аз ҷониби шахсони зерин тақризҳо навишта шуда, ба шурои диссертатсионӣ пешниҳод шудаанд:

– доктори илмҳои психологӣ, профессори кафедраи психологияи Донишгоҳи давлатии Бухоро - **Рустамов Ш.Ш.(эрод надоранд, мусбӣ арзёбӣ шудааст);**

– доктори илмҳои психологӣ, профессори донишгоҳи иҷтимоӣ иноватсионии Тошкент - **Қодиров К.Б.(эрод надоранд, мусбӣ арзёбӣ шудааст);**

– доктори илмҳои педагогӣ, и.в.профессор,мудири кафедраи технологияи рақамӣ ва амнияти киберии Академияи идоракунии давлатии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон – **Файзализода Б.Ф.бо чунин эродҳо:**

1. Ҳадафи таҳқиқот бояд бо равшани ва мушаххасият муайян шавад. Зарур аст, ки дар мавриди ҳадафи таҳқиқот таъкид шавад, ки чӣ гуна усулҳои гуманизатсия метавонад ба ташаккули муносибатҳои байнишахсии наврасон таъсир расонад.
2. Бояд тавозуни байни назария ва таҷрибаи амалии таҳқиқот дар автореферат таъмин мегардид.Хуб мешуд, ки қисмати назариявӣ баъзан аз таҳлили маводҳои амалии муосир мустаҳкам мешуданд.
3. Дар автореферат методҳои таҳқиқот нокифоя тавсиф шудааст. Бояд равиҳои илман асоснокшудаи таҳқиқоти равонӣ ва иҷтимоӣ пурратар инъикос меёфт.

– доктори фалсафа, (PHD) психология, дотсенти кафедраи педагогика, психология ва тарбияи ҷисмонии донишкардаи давлатии забонҳои хориҷии Самарқанд –**Мардиева Ш.А.(эрод надоранд, мусбӣ арзёбӣ шудааст);**

– номзади илмҳои педагогӣ, дотсенти кафедраи психологияи иҷтимоӣ ва муносибатҳои оилавии Донишгоҳи давлатии омӯзгории Тоҷикистон- **Баротова Г.Ю(эрод надоранд)**

Ҳамаи тақризҳо мусбат буда, дар он қисме аз эродҳо хусусияти тавсиявӣ доранд.

Шурои диссертатсионӣ қайд менамояд, ки дар таҳқиқоти диссертатсионии довталаб:

- бори аввал механизми гуманизатсияи муносибатҳои байнишахсӣ дар давраи наврасӣ ошкор карда шуд;
- шароитҳои психологии таъминкунандаи самаранокии ин механизм муайян карда шуданд;
- меъёрҳо ва дараҷаҳои ташаккулёбандагии равияи гуманистии шахсияти наврас дар раванди муносибатҳои байнишахсӣ муқаррар карда шудаанд;
- динамикаи инкишофи раванди мустақилият дар зери таъсири механизмҳои гуманизатсия муқаррар карда шудааст;
- дар доираи озмоиши ташаккулдиҳанда барномаи тренинги "Гуманизатсияи иҷтимоию психологии муносибатҳои байнишахсӣ дар синни наврасӣ" таҳия ва амалӣ карда шуд, ки ба гуманизатсияи муносибатҳои байнишахсӣ нигаронида шудааст.

Аҳамияти назариявии таҳқиқот.

Аҳамияти назариявӣ ва амалии тадқиқот дар он ифода меёбад, ки масъалаи таҳқиқи гуманизатсия дар илмҳои иҷтимоию гуманитарӣ муайян ва асоснок карда шуд. Ҷараёнҳои гуманистӣ дар психология мавриди тафсири дақиқ қарор дода шуданд. Муносибатҳои байнишахсӣ дар наврасон аз ҷиҳати иҷтимоӣ-психологии тавсиф дода шуданд. Натиҷаҳои дар рафти таҳқиқот бадастовардашуда, хулосаю тавсияҳои дар асоси онҳо пешниҳодшударо дар раванди таълим, дар озмоишгоҳҳои илмӣ-таҳқиқотӣ, дар ҳалли масъалаҳои инкишофи шахсияти наврас ва такмили раванди таълим дар муассисаҳои таълимии таҳсилоти миёна, машваратҳои оилавӣ ва марказҳои офиятбахшӣ истифода бурдан мумкин аст. Барномаи таҳиягардидаи инкишофдиҳандаи «Гуманизатсияи муносибатҳои байнишахсӣ дар наврасон» метавонад дар байни омӯзгорон, волидайн ва наврасон ҳамчун воситаи таълимӣ ва амалӣ дар раванди ба роҳ мондани ҷанбаҳои бунёдии гуманизатсияи муносибатҳои байнишахсӣ дар раванди иҷтимоишавӣ ба таври васеъ истифода карда шавад. «Психологияи гуманистӣ», ки барои донишҷӯёни зинаи бакалавр ва магистрантон аз рӯи ихтисоси «Психология» коркард шудаанд, метавонанд дар ҷараёни таълим мавриди истифода қарор гиранд.

Мутобиқати диссертатсия ба шиносномаи ихтисоси илмӣ. Диссертатсия ба бандҳои зерини шиносномаи ихтисоси илмии 19.00.05 – Психологияи иҷтимоӣ, аз ҷумла, ба банди 30 – сохтори шахсият; масъалаи тафовути инфиродӣ ва типологияи шахсият; соҳаи маънавию ахлоқии шахсият; таносуби олами ботинӣ ва берунии инсон; равияи шахс, самтёбиҳои ҳаётӣ ва арзишнок; худшиносӣ ва худбаҳодиҳӣ; образи «Ман»; худмуайянкунии шахс; кирдор ҳамчун категорияи шахсиятӣ; қувваҳои ҳаракатдиҳандаи инкишофи шахс; худамалисозии шахс; такомули шахсият; эътидол ва патологияи шахс; солимии психологии шахс; банди 35 – психологияи муносибатҳо; психологияи мақсадгузорӣ мутобиқ мебошад.

Саҳми шахсии довталаби дараҷаи илмӣ дар таҳқиқот.

Саҳми шахсии довталаб аз муайян намудани мақсад, вазифаҳо, объект ва предмети таҳқиқот, матраҳсозии масъалаҳои мубрами таҳқиқот, таҳлил ва таҳвили иттилооти бадастоварда иборат мебошад. Ҳолатҳои назариявӣ ва методологӣ, пешниҳодҳо ва хулосаҳо, ки муҳтавои диссертатсияро ташкил медиҳанд, маҳз натиҷаи таҳқиқоти мустақилонаи довталаб маҳсуб ёфта, дар заминаи таҳқиқи гуманизатсияи иҷтимоию психологии муносибатҳои байнишахсӣ дар синни наврасӣ ошкор карда шудаанд.

Шурои диссертатсионӣ дар маҷлиси худ аз санаи 27-уми феврали соли 2025 қарори сазовор донистани Исмоилов Шокирҷон Ғуломович додани дараҷаи илмии номзади илмҳои психологӣ аз рӯйи ихтисоси 19.00.05 – Психологияи иҷтимоӣ, қабул карда шуд.

Ҳангоми гузаронидани овоздиҳии пинҳонӣ дар шурои диссертатсионӣ 12- нафар иштирок доштанд, аз ҷумла докторони илм __5__ нафар наздик ба ихтисоси диссертатсия. Аз 16- нафар ҳайати умумии шӯрои диссертатсионӣ овоз доданд: тарафдор __12__ нафар, муқобил - нест, бюллетенҳои беэътибор - нест.

Раиси Шӯрои диссертатсионӣ, доктори илмҳои педагогӣ, профессор **Н.М. Юнусова**

Котиби Шӯрои диссертатсионӣ, номзади илмҳои психологӣ, дотсент **З.Р.Сафарова**

27.02.2025